

14.10.2020

Lukonmäki, Pirjonkaivonkatu 2-2b, rakennusoikeuden lisääminen ja tonttiliittymän muuttaminen, Asemakaava nro 8815 – selvitys liito-oravasta

1 Johdanto

Tämän muistion maastokatselmus ja selvitys liittyy Lukonmäki, Pirjonkaivonkatu 2-2b, rakennusoikeuden lisääminen ja tonttiliittymän muuttaminen – suunnitelmaan asemakaavan 8815 alueella (kuvat 1 ja 2). Tampereen kaupungin puolesta on esitetty, että alueella tulisi tehdä selvitys liito-oravasta. Muistiossa on esitetty tulokset ja lisäksi tarkasteltu, miten asemakaavan muuttaminen vaikuttaa liito-oravan mahdollisuuksiin käyttää suunnittelualueita liikkumiseen lajille tärkeiden alueiden välillä.

Maastotyöstä ja tästä muistiosta vastasi FM (biologi) Tommi Lievonen Sitowise Oy:stä.

Kuva 1. Suunnittelu- ja selvitysalue. © Tampereen kaupunki.

14.10.2020

Kuva 2. Kaavamuutoksen havainnekuva. Nykyisen rivitalon tilalle rakennetaan kaksi-kerroksinen rivitalo, jonka rakennusala ei nykytilanteesta oleellisesti muutu (kerrosalaa tulee nykyisen 400 sijaan 800, mutta se kasvaa korkeuteen). Kuvassa rakennuksen eteläpuolella oleva Mäkelän puistikko ei ole rivitaloyhtiön tonttia, vaan Tampereen kaupungin omistuksessa. Tältä kaupungin tontilta pitäisi kaavasuunnitelman toteutuessa kaataa 2-3 koivua. Kuvaan on sinisillä nuolilla havainnollistettu maastokäynnin perusteella arvioitu liito-oravan todennäköiset liikkumisreitit alueen tuntumassa. Luonnollisesti laji voi siirtyä muissakin suunnissa, mutta nyt arvioitavan hankkeen kannalta nämä potentiaaliset kulkuyvälät ovat olennaisimpia tarkastella. Alueen pohjois-luoteispuolella on todettu 2016 lajin liikkumisyhteys pohjoiseen (Liite 1), mutta tässä kuvassa esitetyjä liikkumisreittejä ei ole merkitty tuolloin mahdollisiksi yhteyksiksi.

2 Maastotyö

Kohteessa käytiin 13.10.2020. Selvitysalue (Kiinteistön tontti ja Mäkelän puistikko) sekä sen välitön lähiympäristö tarkistettiin. Katselmuksessa kiinnitettiin huomiota siihen, oliko selvitysalueella sellaisia kohteita, joita liito-orava voisi käyttää lisääntymis- tai levähdyspaikkoinaan (luonnonkolot, risupesät, sopivat pöntöt). Tontin rakennuksen rakenteisiin ei tehty tarkistuksia. Samalla arvioitiin maankäytön (mahdollinen puiden poisto) vaikutuksia liito-oravan kulkuyhteyksiin ja niiden toimivuuteen.

14.10.2020

3 Tulokset ja johtopäätökset

Merkkejä lajista ei havaittu, joskaan vuodenaika ei ollut lajin havaitsemiseksi optimaalinen. Mäkelän puistikossa kasvaa yksi järeä haapa, jossa ei kuitenkaan havaittu koloja. Lajille soveltuvia pesäpaikkoja ei löydetty selvitysalueelta. Mäkelän puistikon muu puusto on pääosin suhteellisen kookasta koivua. Tästä puustosta muutossuunnitelman mukaisesti olisi tarpeen poistaa uuden ajoväylän sijoituksen vuoksi ainakin 2, mahdollisesti 3 koivua. Muu puusto säilyy ennallaan. Varsinaisen kiinteistön tontin puustolla ei ole liito-oravalle merkitystä.

Mäkelän puistikossa mahdollisesti poistettavilla puilla ei ole merkitystä liito-oravan mahdollisuuksille käyttää aluetta nykyistä vastaavalla tavalla liikkumisreittinä. Turtolankadun molemmin puolin jää riittävästi sopivaa puustoa lajin liikkumisen mahdollistamiseksi (kuva 2, siniset nuolet). Mäkelän puistikoon voidaan istuttaa meluntorjunnan vuoksi lisäpuustoa, joka parantaa vaivatonta kulkuyhteyttä.

Alueelta ei todettu liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

Lähimmät todetut pesinnät ja ydinalueet sijaitsevat yli puoli kilometriä länteen, Lammelankallion alueella ja lähin kulkureitiksi määritelty yhteys kulkee tontin pohjoisluoteispuolella (Liite 1), johon hankkeen toimenpiteet eivät vaikuta.¹

Johtopäätöksenä voidaan esittää, että kaavamuuotos toteutuessaan ei heikennä liito-oravan mahdollisuuksia käyttää aluetta ja sen lähiympäristöä kulkureittinä eikä heikennä lajin ydinalueita tai todettuja kulkureittejä. Rakentamisaikaisella melulla ei katsota olevan mitään vaikutusta. Rakentaminen tapahtunee pääosin valoisaan aikaan tai päiväsaikaan (jolloin liikenteenkin melu on suurimmillaan). Laji on hämärä- ja yöaktiivinen.

¹ Tampereen kaupunki, 2016: Kantakaupungin liito-oravaselvitys 2016.

14.10.2020

4 Kuvat kohteesta

Kuva 3. Kuvassa näkyy hahmotettu uuden ajoväylän summittainen linjaus suunnittelualan eteläpäästä kohti pohjoispäätä Mäkelän puistikossa. Vihreällä katkoviivalla ja punaisella rastilla on merkitty todennäköisimmin kaadettavat puut. Kohteeseen tulee jäämään tästä huolimatta riittävästi korkeaa puustoa, jota laji voi myös Turtolankadun länsipuolella (kyseessä olevalla suunnittelualueella) vaivatta tarvittaessa käyttää siirtymiseen. Poistettavat puut määritetään tarkemmin teknisessä suunnitelmassa tarpeiden mukaan.

Kuva 4. Turtolankadun molemmin puolin tulee hankkeesta riippumatta säilymään hyvin riittävät liikkumisyhteydet liito-oravalle (ks. kuva 2). Mäkelän puistikossa muutaman puun mahdollinen poisto ei muuta lajin mahdollisuuksia käyttää Turtolankadun aluetta liikkumiseen. Aluetta ei ole 2016 (Tampereen kaupunki, Kantakaupungin liito-oravaselvitys) osoitettu kulkureitiksi (Liite 1). Edelleen, jos kaavaratkaisussa esitetään istutettavaksi kaupungin tontille lisää puustoa (meluvähentämisvaikutuksen vuoksi), tilanne paranee nykyisestä.

14.10.2020

Kuva 5. Rakennettavan tontin puustolla ei ole merkitystä liito-oravan liikkumiselle.

14.10.2020

LIITE 1. Tampereen kaupungin liito-oravaselvityksessä 2016 havainnot ja tunnistetut lajille tärkeit alueet.

Punaisella pisteellä arvioidun tontin sijoittuminen.

